

سنگینی سایه نیما بر صادرات کشمش

سال گذشته بود که بانک مرکزی با راه اندازی نظام یکپارچه معاملات ارزی یا همان «سامانه نیما» مقدمات سامان بخشیدن به بازار ارز را فراهم کرد، سامانه ای که صادرکنندگان را مکلف می کند ارز حاصل از صادرات خود را به چرخه اقتصادی کشور بازگردانند.

برخی فعالان اقتصادی و صادرکنندگان بر این اعتقاد هستند که سامانه نیما در کنار مزیت‌های مختلف اما صادرات کالاهای غیر نفتی کشور را محدود می‌کند و عملاً تعهد ارزی ایجاد نمی‌کند.

در این میان کشمش از آن دسته محصولات صادراتی غیرنفتی است که ارزآوری خوبی برای کشور دارد و با ورود سامانه نیما صادرکنندگان این محصول با چالش جدی مواجه شده‌اند، در حالی که مقصد صادراتی این محصول کشورهای همچون عراق و افغانستان است و معاملات با پول رایج به صورت ریالی انجام می‌شود و ارزی وجود ندارد که به کشور بازگردد.

این در حالیست که بانک مرکزی که در اجرای این طرح بسیار مصمم

است، در اطلاعیه‌ای با اخطار ارزی به صادرکنندگان، بر تسریع در بازگشت ارز حاصل از صادرات تاکید کرده و بر اساس آن صادرکنندگان به موجب مصوبه هیأت وزیران مکلف به بازگرداندن ارز حاصل از صادرات خود حداکثر ظرف مدت زمانی سه ماه پس از صادرات به چرخه اقتصادی کشور هستند، سایه‌ای که حالا روی کالاهای صادرات غیرنفتی همچون کشمش سنگینی می‌کند و صادرکنندگان اش را با چالش جدی مواجه کرده است.

از آنجا که ملایر تنها تولید و صادرکننده کشمش استان همدان است و حدود ۳۰ درصد از صادرات کشمش کل کشور را به خود اختصاص داده و بیش از ۲۵ درصد از ارزش دلاری صادرات کشمش ایران به این شهرستان تعلق دارد، جایگاه بالایی در زمینه صادرات دارد که با طرح سامانه نیما و تعهد ارزی این جایگاه دچار تزلزل خواهد شد.

در همین چارچوب و برای حفظ این جایگاه و معافیت صادرکنندگان کشمش ملایر از تعهد ارزی، نمایندگان این شهرستان پیگیری‌های جدی را در دستور کار خود قرار دادند و موضوع را از طریق معاون پارلمانی رئیس جمهوری، وزیر جهاد کشاورزی، وزیر صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی پیگیری کردند.

با این حال نمایندگان مردم ملایر در مجلس شورای اسلامی اجرای طرح سامانه نیما و برگشت ارز حاصل از صادرات را مخالف منافع باغداران زحمتکش این منطقه و صادرکنندگان کشمش می‌دانند و تا رسیدن به نتیجه مطلوب دست از پیگیری نمی‌کشند و تاکنون نشست‌های متعددی با صادرکنندگان و فعالان صنعت کشمش این شهرستان و بیش از ۶۰ واحد فرآوری کشمش که اکثر آنها از صادرکنندگان نمونه هستند، داشته‌اند.

روز پنجشنبه نیز صادرکنندگان و فعالان صنعت کشمش نشست مشترکی با نمایندگان این شهرستان داشتند و به امید پیدا کردن راه حل موانع، مشکلات و راهکارها را برای رهایی از سامانه نیما بررسی کردند؛ سامانه‌ای که رئیس انجمن تولید و صادرکنندگان کشمش ملایر بانک مرکزی را بدعت گذار آن دانست و گفت: بانک مرکزی معتقد است که باید این اتفاق بیفتد.

منوچهر رضایی در این نشست تعهد ارزی را اقدامی نشدنی ارزیابی و بیان کرد: این انجمن به عنوان تنها سازمان مردم نهاد ثبت شده صنعت کشمش در کشور با طرح مساله، مشکل سامانه نیما را مورد پیگیری قرار داد.

وی با بیان اینکه دستگاه‌های اجرایی هم با ما هم عقیده هستند گفت: در شرایطی که تحریم‌ها تشدید شده و صادرات نفت کاهش یافته است، باید به دنبال جایگزین باشیم و شرایط را برای افزایش صادرات غیرنفتی فراهم کنیم.

رئیس انجمن تولید و صادرکنندگان کشمش ملایر ادامه داد: بخشی از صادرات کشور از جمله کشمش به کشورهای همچون عراق و افغانستان است که دومین مقصد کالاهای صادراتی ما با رقم قابل توجهی است و معاملات به صورت ریالی است و ارزی وجود ندارد.

رضایی با تاکید بر اینکه صادرات کالاهای غیرنفتی را باید تشویق و خلاءهای احتمالی را برطرف کرد اظهار داشت: این در حالیست که تعهد ارزی دغدغه روحی، روانی و کاری صادرکنندگان کشمش شده و به شدت کار ما را تحت تأثیر قرار داده است و با وجود پیگیری‌های فراوان، هنوز نتیجه مطلوبی نگرفته‌ایم.

او با بیان اینکه به دلیل تحریم‌ها قادر به دریافت و ارسال حواله ارزی نیستیم و اگر ارز به داخل کشور نیاید، صادرکننده نمی‌تواند به حیاتش ادامه دهد، اجرای تعهد ارزی را به صلاح صادرکنندگان بویژه کشمش ندانست.

این صادرکننده کشمش تدوین یک برنامه جامع و چشم انداز را نیاز ضروری صادرات غیرنفتی دانست و یادآور شد: فعالان صنعت کشمش با شروع فصل کاری باید از هم اکنون به فکر فروش و صادرات محصول خود باشند.

رضایی با بیان اینکه طی ۲ سال گذشته میزان محصول ما از نظر کمی کمتر از نیمی از یک سال معمولی است خاطرنشان کرد: این در حالیست که تعهد ارزی روی محصولات فصلی همچون کشمش اثر نامطلوبی دارد.

به گفته وی امسال که وضعیت تولید محصول کشمش خوب است، باید به فکر بازار فروش آن باشیم تا داستان چهار سال گذشته و کش و قوس‌های فراوان برای اختصاص یارانه کشمش تکرار نشود.

رئیس انجمن تولید و صادرکنندگان کشمش ملایر تاکید کرد: کشمش با وجود تمام مزیت‌های تغذیه‌ای و غذایی اگر صادر نشود، روی دست صادرکننده و باغدار می‌ماند.

رضایی با بیان اینکه چنانچه جلوی صادرات کشمش گرفته شود، در

بازار داخل با مشکل مواجه می‌شود و خیل عظیم باغداران خسارت دیده را خواهیم داشت، در عین حال خواستار ارائه راهکار اساسی برای معافیت صادرکنندگان کشمش از سامانه نیما و تعهد ارزی توسط نمایندگان مجلس شد.

دیگر نماینده مردم ملایر در مجلس شورای اسلامی نیز با بیان اینکه ما شرایط کشور و دولت را به خوبی درک می‌کنیم مدعی شد: اینکه صادرکنندگان ارز را در سامانه نیما عرضه کنند، یک تصمیم ناعادلانه است و حقوقی نیست.

محمد کاظمی گفت: این طرح هنوز عملیاتی نشده و برای کمک به صادرکنندگان کشمش پیگیری‌های ما به صورت جدی ادامه دارد.

وی پیشنهاد کرد: برای حل این مشکل علاوه بر مکاتبه‌هایی که پیشتر انجام شد، جلسه‌ای جداگانه با حضور نمایندگان شهرستان‌های دارای محصول کشمش و با حضور «حسینعلی امیری» معاون پارلمانی رئیس جمهوری، وزیر جهاد کشاورزی، وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس کل بانک مرکزی برگزار می‌کنیم تا بتوانیم با یافتن راه حل اساسی این مشکل را حل کنیم.

نایب رئیس کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس دهم ادامه داد: از زمانیکه موضوع سامانه نیما مطرح شد، نمایندگان ملایر در این زمینه ورود پیدا کردند و مکاتباتی با مسئولان ذیربط کشوری داشتیم و این در حالی است که وزیر جهاد کشاورزی نیز دستور توقف این طرح را داد.

کاظمی تاکید کرد: با توجه به اینکه صادرکنندگان اقتصاد بخش کشاورزی را رونق می‌بخشند، باید بتوانیم راهگشای مشکلات آنان باشیم.

وی با اشاره به شرایط عادی و بهینه کشور پس از توافق برجام و ورود سرمایه‌گذاران خارجی و افزایش صادرات و واردات گفت: با خروج آمریکا از برجام به عنوان یک اقدام خلاف قوانین روابط بین‌الملل، کشور دچار مشکلاتی شد و دولت در تلاش برای هموار کردن مسیر و کاهش مشکلات است.

دیگر نماینده مردم ملایر در مجلس شورای اسلامی نیز بیان کرد: پس از طرح سامانه نیما و تعهد ارزی، پیگیری‌های زیادی برای حل مشکل صادرکنندگان از جمله کشمش انجام شد و به این نتیجه رسیدیم که محصولات کشاورزی و باغی را باید از این طرح جدا کرد.

حجت الاسلام احد آزادخواه با اشاره به اینکه از نیمه دوم سال ۹۷ در واردات با چالش جدی مواجه شدیم افزود: در حوزه تجارت خارجی باید به یک سرانجامی برسیم.

وی خاطرنشان کرد: از سال گذشته سیاست دولت در حوزه صادرات در کلان تغییر کرد و ارز آوری در دستور جدی دولت قرار گرفت، در حالی که حوزه تجارت و صادرکننده نباید با چالش مواجه شود و دولت باید استثناهایی در دستور کار قرار دهد.

سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس دهم بیان کرد: اینکه صادرکنندگان کشمش در این شرایط نمیتوانند حواله ارزی دریافت کنند، بخشی از تجارت آنها ریالی است، در شرایط تحریم صادرات این محصول بهترین مشوق است و اگر تعهد ارزی اجرا نشود، صادرکننده چگونه به حیاتش ادامه دهد.

وی از صادرکنندگان و فعالان این صنعت درخواست کرد: تمامی ایرادها و نواقصی که به تعهد ارزی و سامانه نیما وارد است، به صورت مکتوب مطرح و ارائه شود.

حجت الاسلام آزادخواه پیشنهاد کرد: برای حل این مشکل ابتدا نامه‌ای خطاب به رئیس جمهوری نوشته و رونوشتی هم به رئیس کل بانک مرکزی داده شود.

وی یادآور شد: در گام بعدی جلسه‌ای با حضور نمایندگان شهرستان‌های دارای محصول کشمش برگزار و تمامی موارد، موانع و مشکلات همراه با دلایل آماده شود.

به گزارش ایرنا، حال شهری که سالانه بیش از ۴۵ هزار تن کشمش به حدود ۳۴ کشور جهان صادر می‌کند و بیشترین حجم صادرات استان همدان را به خود اختصاص داده است، چشم به تدبیر مسئولان بسته است تا گره از این مشکل بگشاید.